

[Hem](#) > ... > [Domstolsförfaranden](#) > [Tvistemål](#) > [Vilket Lands Domstol Är Behörig?](#) > [Germany](#)

Vilket lands domstol är behörig?

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Tyskland

De tyska domstolarna har internationell behörighet på de områden där de ges behörighet enligt EU-rätten eller autonom internationell civilprocessrätt, som omfattar internationella konventioner. Denna artikel omfattar endast frågor som rör nationell behörighet.

1 Ska jag väcka talan vid en allmän domstol eller vid en specialdomstol (t.ex. en arbetsdomstol)?

Det finns två olika domstolssystem för civilrättsliga tvister i Tyskland: civildomstolar (*Zivilgerichte*), som hör till de allmänna domstolarna, och arbetsdomstolarna (*Arbeitsgerichte*), som är specialdomstolar.

Arbetsdomstolarna handlägger alla civilrättsliga tvister mellan arbetstagare och arbetsgivare och tvister mellan kollektivavtalens parter. Övriga områden där arbetsdomstolarna är behöriga anges i §§ 2-3 i lagen om arbetsdomstolar (*Arbeitsgerichtsgesetz*). Enligt § 5.1 andra meningen i samma lag har arbetsdomstolarna även behörighet i tvister mellan personer som kan likställas med arbetstagare och deras kunder. Alla övriga civilrättsliga tvister omfattas av civildomstolarnas behörighet.

2 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av allmän domstol, hur kan jag veta vid vilken domstol talan ska väckas?

2.1 Görs det skillnad mellan lägre och högre instanser bland de allmänna domstolarna (t.ex. distriktsdomstolar som lägre domstolar och regionala domstolar som högre domstolar), och på vilken nivå ska mitt mål i så fall prövas?

Såväl distriktsdomstolarna (*Amtsgerichte*) som delstatsdomstolarna (*Landgerichte*) kan vara första instans i tvistemål.

1. Distriktsdomstolarna handlägger enligt huvudregeln civilrättsliga tvister där det värde som tvisten rör inte överstiger 5 000 euro och där delstatsdomstolarna inte har exklusiv behörighet (jfr § 23, punkt 1 i lagen om domstolsväsendet, [*Gerichtsverfassungsgesetz*]).

Distriktsdomstolarna har dessutom exklusiv behörighet inom följande områden, oavsett tvisteföremålets värde (§§ 23 och 23a i lagen om domstolsväsendet).

Distriktsdomstolarna har exklusiv behörighet för tvister som rör fordringar till följd av hyra av bostad eller tvister avseende förekomsten av sådan hyra (§ 23, punkt 2 a i lagen om domstolsväsendet).

De har också exklusiv behörighet i familjemål och i allmänhet behörighet i förfaranden avseende frivillig rättsvård (§ 23a.1 första meningen, punkterna 1 och 2 i lagen om domstolsväsendet).

Andra områden där distriktsdomstolarna har exklusiv behörighet oavsett vilket värde tvisten avser anges i § 23 punkt 2 b-d och g i lagen om domstolsväsendet (tvister mellan resenärer och deras värdar, förare, befälhavare/fartygskaptener eller personal vid utresekontor i ombordstigningshamnar när tvisten avser

räkningar från värdar, biljettpriser, överfartsavgifter eller transporten av resenärer och deras tillhörigheter, eller förlust av eller skada på dessa tillhörigheter, samt tvister mellan resenärer och affärsmän i samband med resan, tvister enligt § 43.2 i lagen om ägarlägenheter [*Wohnungseigentumsgesetz*] [här har distriktsdomstolarna exklusiv behörighet], tvister om skador som orsakats av spel, eller fordringar enligt ett avtal som ingås i samband med en överlåtelse av mark till en efterträdare och som ger den överlåtande parten livslång äganderätt och livslånga naturaförmåner [på tyska kallas detta *Altenteilsvertrag* eller ibland *Leibgedingsvertrag*, *Leibzuchtvertrag* eller *Auszugsvertrag*]).

2. Delstatsdomstolarna har behörighet i första instans i civilrättsliga tvister som inte har tilldelats distriktsdomstolarna (§ 71.1 i lagen om domstolsväsendet). Det handlar främst om tvister som rör värden över 5 000 euro.

I § 71.2 i lagen om domstolsväsendet anges ett antal områden där delstatsdomstolarna har exklusiv behörighet oavsett vilket värde tvisten avser. Enligt denna bestämmelse har delstatsdomstolarna exklusiv behörighet på följande områden:

- Krav gentemot staten som avser ansvarsskyldighet och beror på att offentliga tjänstemän inte har fullgjort sina uppgifter (*Amtshaftung*).
- Krav på ersättning på grund av falsk kapitalmarknadsinformation eller underlåtenhet att lämna sådan information.
- Tvister som rör en byggherres rätt att införa ändringar och entreprenörens efterföljande rätt att anpassa sin ersättning inom ramen för byggkontrakt i enlighet med vad som avses i § 650b i civillagen (*Bürgerliches Gesetzbuch*).

Andra områden där delstatsdomstolarna också har exklusiv behörighet fastställs i andra bestämmelser i federala lagar, t.ex. på området industriell äganderätt (se t.ex. § 140.1 i varumärkeslagen [*Markengesetz*]).

Delstatsdomstolarna kan också inrätta avdelningar för att pröva handelsrättsliga mål (§ 93 i lagen om domstolsväsendet). Dessa har behörighet i handelsrättsliga mål enligt § 95 i lagen om domstolsväsendet. En av parterna måste begära att målet prövas av avdelningen för handelsrättsliga mål (§§ 96.1 och 98.1 första meningen i lagen om domstolsväsendet).

Enligt lagen om förstärkning av Tyskland som rättsligt centrum (*Justizstandort-Stärkungsgesetz*, Tysklands officiella kungörelseorgan 2024 I nr 302), med ikraftträdande den 1 april 2025, har delstaterna (*Länder*) också möjlighet att ge sina delstatsöverdomstolar (*Oberlandesgerichte*) behörighet i första instans i vissa privaträttsliga ärenden som anges i lagen (se § 119b.1 i lagen om domstolsväsendet). Efter överenskommelse mellan parterna kan en sådan domstol sedan vara behörig att som första instans pröva tvister där tvisteföremålets värde är ett visst minimibelopp.

2.2 Territoriell behörighet (är domstolen i stad A eller domstolen i stad B behörig i mitt fall)?

2.2.1 Huvudregeln om territoriell behörighet

I Tyskland är principen enligt reglerna om allmän behörighet i §§ 12–18 i civilprocesslagen (*Zivilprozessordnung*, ZPO) att den territoriella behörigheten bestäms av svarandens bostadsort (§ 12 ZPO). Om svaranden saknar fast bostad ska man utgå ifrån den ort där han eller hon vistas i Tyskland. Om det inte är känt var hon eller hon vistas ska personens senaste bostadsort användas som referenspunkt (§ 16 ZPO). När det gäller en juridisk person bestäms den territoriella behörigheten av den juridiska personens säte (§ 17 i civilprocesslagen).

2.2.2 Undantag från huvudregeln

2.2.2.1 När kan jag välja mellan domstolen i den ort där svaranden bor och någon annan domstol?

För vissa typer av fordringar kan sökanden välja en annan (särskild, men inte exklusiv) behörighetsort än svarandens bostadsort. Som exempel kan nämnas följande:

* Vid tvister som rör avtalsförhållanden kan förfarandet även inledas vid domstolen på den ort där den omtvistade skyldigheten ska fullgöras (*Besonderer Gerichtsstand des Erfüllungsorts* – särskild behörighet på fullgörandeorten, § 29.1 i civilprocesslagen). En överenskommelse om var ett avtal ska fullgöras är endast relevant i processrättsligt hänseende om de avtalslutande parterna tillhör någon av de kategorier av personer

som är behöriga att ingå avtal om domstols behörighet enligt § 38.1 i civilprocesslagen, eller om avtalet ingicks efter tvistens uppkomst (se svaret på fråga 2.2.2.3).

Med avtalsförhållande avses alla obligationsrättsliga avtal, oavsett vad förpliktelsen avser. Samma regel gäller i fall där arbetsdomstolarna är behöriga (§ 46.2 i lagen om arbetsdomstolar).

* När det gäller fordringar som uppstått till följd av tjänstefel har domstolen i den domkrets där handlingen ägde rum också behörighet (§ 32 i civilprocesslagen).

* För fordringar enligt vägtrafiklagen (*Straßenverkehrsgesetz*) har även den domstol inom vars domkrets den skadevållande händelsen, dvs. trafikolyckan, inträffade behörighet (§ 20 i samma lag).

* Brottsoffret kan inom ramen för ett straffrättsligt förfarande inge ansökningar till den domstol där förfarandet har inletts (anslutningsprocess [*Adhäsionsverfahren*] enligt §§ 403 och 404 i straffprocessordningen [*Strafprozessordnung*]) avseende sina egendomsordningsrättigheter till följd av brottet.

* Territoriell behörighet i skilsmässoförfaranden regleras i § 122 i lagen om förfaranden i familjemål och i ärenden avseende frivillig rättsvård (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*). Enligt den bestämmelsen är det familjedomstolen (*Familiengericht*) (en avdelning vid distriktsdomstolen) i den domkrets där en av makarna har sin hemvist tillsammans med alla parets gemensamma underåriga barn (det vill säga platsen där båda makarna har sina huvudsakliga intressen) som har exklusiv behörighet. Om det vid den tidpunkt då ansökan delges svaranden (*Eintritt der Rechtshängigkeit*) inte finns någon sådan hemvist där parets samtliga underåriga barn bor har familjedomstolen i den domkrets där en av makarna har hemvist med några av parets underåriga barn exklusiv behörighet, förutsatt att inget av parets gemensamma barn har sin hemvist hos den andra maken.

Om inget av ovanstående behörighetsvillkor är uppfyllt har familjedomstolen i den domkrets där makarna senast hade sin gemensamma hemvist exklusiv behörighet, om någon av makarna fortfarande har sin hemvist där när ansökan delges svaranden. Om inte heller detta villkor är uppfyllt avgörs behörigheten av den ort där svaranden har sin hemvist, såvida inte svaranden inte har sin hemvist i Tyskland; i så fall är det sökandens hemvist som ska användas som utgångspunkt.

Om inget av ovanstående behörighetsvillkor är uppfyllt har familjedomstolen vid Berlin-Schönebergs distriktsdomstol exklusiv behörighet.

* Den territoriella behörigheten i underhållsärenden grundas på § 232 i lagen om förfaranden i familjemål och i mål avseende frivillig rättsvård. När det gäller underhåll till makar eller barn är det den domstol i första instans vid vilken målet har anhängiggjorts som har exklusiv behörighet, om ett äktenskapsmål fortfarande pågår vid en domstol.

Om ett äktenskapsmål inte (längre) pågår är det domstolen i den domkrets där barnet, eller den förälder som har rätt att agera på det underåriga barnets vägnar, har sin hemvist som har exklusiv behörighet om målet avser underhåll till ett underårigt eller likvärdigt barn. Detta gäller inte om barnet eller föräldern har sin hemvist i något annat land än Tyskland.

För alla andra underhållsärenden (underhåll till makar eller barn som inte omfattas av de regler som beskrivs ovan, men även till exempel underhåll till barnbarn, föräldrar eller mödrar till barn födda utanför äktenskapet) är de allmänna reglerna fortfarande tillämpliga – dvs. den främsta avgörande faktorn är svarandens hemvist. I vissa särskilda fall kan den behöriga domstolen också väljas i enlighet med § 232.3 andra meningen i lagen om förfaranden i familjemål och i mål avseende frivillig rättsvård (punkt 1: för ansökningar från den ena föräldern mot den andra föräldern om a) underhåll som till följd av äktenskap enligt lag måste tillhandahållas eller b) en rättighet enligt § 1615I i civillagen, kan den domstol väljas vid vilken förfaranden avseende underhåll till barn pågår i första instans, punkt 2: för en ansökan från ett barn som syftar till att säkerställa att båda föräldrarna uppfyller sin skyldighet att betala underhåll kan en domstol som är behörig att pröva ansökan mot en av föräldrarna väljas, punkt 3: den domstol där sökanden har sin hemvist, om svaranden inte har någon behörighetsgrundande hemvist i Tyskland).

* I § 152 i lagen om förfaranden i familjemål och i mål avseende frivillig rättsvård tillämpas samma regler på förfaranden som avser vårdnad eller umgängesrätt. Om ett mål om äktenskapsskillnad ska prövas av en domstol

är denna domstol således även behörig att pröva mål om vårdnad eller umgängesrätt. Om inget äktenskapsmål pågår är det barnets hemvist som är avgörande. Vilken domstol som är behörig fastställs utifrån de förhållanden som råder vid den tidpunkt då talan väcks.

* Det finns många olika perspektiv att ta hänsyn till när den territoriella behörigheten ska fastställas i förfaranden avseende frivillig rättsvård, eftersom denna typ av frågor i allmänhet inte omfattar fordringar parterna emellan utan handlar om att tillhandahålla rättsligt skydd.

Om ett ärende rör en fysisk person beror behörigheten i allmänhet på den personens hemvist, såvida inte den åtgärd som ska vidtas avser en annan plats. I mål om förmyndarskap regleras detta i § 272 i lagen om förfaranden i familjemål och i mål avseende frivillig rättsvård. När det gäller mål avseende ofrivilliga åtaganden regleras det i § 313 i samma lag, och i mål avseende frihetsberövanden är det § 416 i samma lag som gäller.

När det gäller juridiska personer (t.ex. ett aktiebolag [*Aktiengesellschaft*], ett privat aktiebolag [*Gesellschaft mit beschränkter Haftung*] eller en registrerad förening [*eingetragener Verein*]) eller grupper av personer som behandlas som sådana enligt processrätten (t.ex. ett handelsbolag [*offene Handelsgesellschaft*] eller kommanditbolag [*Kommanditgesellschaft*]), fastställs behörigheten i frågor som rör rättsligt skydd på grundval av föreningens eller bolagets säte, till exempel i mål som rör registrering i offentliga register eller förfaranden enligt bolagsrätten. Om en fysisk person agerar som enskild näringsidkare är den plats där han eller hon är etablerad den avgörande faktorn. Reglerna om territoriell behörighet i mål som rör registreringar och i bolagsrättsliga förfaranden anges i §§ 376 och 377 i lagen om förfaranden i familjemål och i mål avseende frivillig rättsvård, ibland i kombination med bestämmelser i delstatslagen.

I ett arvsfall är det vanligtvis domstolen i den domkrets där den avlidne hade sin senaste hemvist (§ 343.1 i lagen om förfaranden i familjemål och i mål avseende frivillig rättsvård) som är behörig. I vissa fall kan behörigheten vara på annan plats på grundval av § 343.2 eller 343.3 eller § 344 i samma lag. Här bör särskilt § 344.7 i samma lag nämnas, enligt vilken en arvinge som inte har sin hemvist i domkretsen för den arvsdomstol som har allmän behörighet får vägra arv eller avge andra förklaringar om rätt till arv vid arvsdomstolen i den domkrets där arvingen själv har sin hemvist.

I mål om fastighetsregistrering är det distriktsdomstolen i det område där fastigheten är belägen som är behörig, i egenskap av fastighetsregister. Den territoriella behörigheten i fastighetsregistreringsärenden regleras i § 1 i fastighetsregisterbestämmelserna (*Grundbuchordnung*), ibland i kombination med bestämmelser i delstatslagen.

2.2.2.2 När måste jag välja en annan domstol än domstolen i den ort där svaranden bor?

När en domstol enligt lag uttryckligen har exklusiv behörighet kan talan inte prövas vid någon annan domstol, dvs. talan får endast väckas (och är endast tillåtlig) vid den domstol som har exklusiv behörighet. Vissa fall av exklusiv behörighet fastställs i civilprocesslagen medan andra härrör från särskilda rättsakter, såsom lagen om förfaranden i familjemål och i mål avseende frivillig rättsvård (se till exempel § 122 i den lagen). Nedan beskrivs några exempel på exklusiv behörighet enligt civilprocesslagen:

* För vissa förfaranden som rör en fastighet eller likvärdig rättighet (t.ex. tomträtt [*Erbbaurecht*]) är det domstolen i den domkrets där den fasta egendomen är belägen som har exklusiv territoriell behörighet. Detta gäller vid förfaranden som rör äganderätt till eller inteckningar i fast egendom och tvister om befrielse från inteckningar i fast egendom, besittningsrätt, gränsdragning och avstyckning (§ 24 civilprocesslagen).

* För tvister som rör hyra eller arrende av fastighet, eller tvister om förekomsten av sådana förhållanden, är det domstolen i den domkrets där den hyrda eller arrenderade fastigheten är belägen som har exklusiv territoriell behörighet (§ 29a.1 i civilprocesslagen). Denna regel gäller dock inte uthyrning av bostäder för tillfälligt bruk (semesterbostäder, hotellrum osv.) eller möblerade bostäder för enskilt bruk, och inte heller hus eller lokaler för offentlig verksamhet (§ 29a.2 i civilprocesslagen).

* För talan som väcks mot den som driver en anläggning i Tyskland där skadestånd yrkas för en miljörelaterad förlust är det domstolen i den domkrets där anläggningens miljöpåverkan har sitt ursprung som har exklusiv behörighet (§ 32a i civilprocesslagen).

* Om talan avser ersättning på grund av falsk eller vilseledande offentlig kapitalmarknadsinformation eller

underlåtenhet att lämna sådan information, eller fullgörandet av ett avtal som grundas på ett erbjudande enligt lagen om förvärv och övertagande av värdepapper (*Wertpapiererwerbs- und Übernahmegesetz*), är den domstol som har exklusiv behörighet domstolen på den ort där a) emittenten, b) erbjudaren av andra former av kapitalinvesteringar eller c) målföretaget har sitt säte, om sätet är beläget i Tyskland och talan väcks mot åtminstone emittenten, erbjudaren eller målföretaget (§ 32b i civilprocesslagen).

* I förfaranden avseende betalningsförelägganden är den distriktsdomstol behörig som generellt är behörig att pröva mål som rör sökanden, dvs. i regel den domstol där sökanden är bosatt eller – om sökanden är en juridisk person – domstolen där sökanden har sitt säte (§ 689.2 första meningen i civilprocesslagen). Om sökanden inte har en behörighetsgrundande plats i Tyskland har distriktsdomstolen Wedding i Berlin exklusiv behörighet. Dessa regler gäller även om annan lagstiftning föreskriver andra bestämmelser om exklusiv behörighet.

* När det gäller verkställighetsförfaranden är det den distriktsdomstol inom vars domkrets verkställigheten ska ske eller har skett (§ 764.2 och § 802 i civilprocesslagen) som har exklusiv behörighet. Behörigheten att driva in ekonomiska fordringar och andra rättigheter till egendom ligger hos distriktsdomstolen på den ort där gäldenären är bosatt (§ 828.2 i civilprocesslagen). Vid tvångsförsäljning genom auktion eller tvångsförvaltning av fast egendom är det distriktsdomstolen i den domkrets där fastigheten är belägen som har exklusiv territoriell behörighet som verkställighetsdomstol (§ 1.1 och § 146 i lagen om tvångsförsäljning och tvångsförvaltning [*Gesetz über die Zwangsversteigerung und die Zwangsverwaltung*] och §§ 802 och 869 i civilprocesslagen).

Om en tredje part gör gällande en äganderätt som hindrar avyttringen av ett objekt som är föremål för ett verkställighetsförfarande är det domstolen i den domkrets där verkställigheten begärs som har exklusiv behörighet (§ 771.1 i civilprocesslagen).

* Skyldigheter som inte kan delegeras till andra personer (*unvertretbare Handlungen*) – oavsett om det rör sig om en förpliktelse att göra något, tillåta att något görs eller avstå från att göra något – kan verkställas av förstainstansdomstolen i målet (§§ 894, 895, 888 och 890 i civilprocesslagen). Behörigheten för talan om bestridande av verkställighet av en exekutionstitel som fastställts genom ett domstolsavgörande ligger också hos domstolen i första instans (§ 767.1 i civilprocesslagen).

2.2.2.3 Kan parterna själva utse en domstol som annars skulle vara obehörig?

a) Avtal

Enligt civilprocesslagen finns det möjlighet att ingå avtal om domstols behörighet. Enligt § 38.1 i civilprocesslagen kan en domstol i första instans som på grundval av föremålet eller platsen inte är behörig förvärva behörighet genom uttrycklig eller tyst överenskommelse mellan parterna om parterna i avtalet är näringsidkare, offentligrättsliga juridiska personer eller särskilda offentligrättsliga fonder. Avtal som ger en viss domstol i första instans behörighet är också tillåtna om åtminstone en av avtalsparterna inte omfattas av någon tysk domstols allmänna behörighet (§ 38.2 första meningen i civilprocesslagen). Avtalet ska då vara skriftligt eller, om det har ingåtts muntligen, bekräftas skriftligen. Om en av parterna omfattas av en tysk domstols allmänna behörighet får endast en sådan domstol eller en domstol med särskild behörighet väljas.

Enligt § 38.3 i civilprocesslagen är ett avtal om domstols behörighet annars endast tillåtet om det uttryckligen och skriftligen har ingåtts efter att tvisten uppstått eller för att täcka möjligheten att den framtida svaranden har flyttat sin hemvist eller sin vanliga vistelseort utomlands efter det att ett avtal ingåtts eller om hans eller hennes hemvist eller vanliga vistelseort inte var känd när talan väcktes.

Ett avtal om domstols behörighet måste alltid avse ett visst rättsförhållande och de rättstvister som uppkommer inom ramen för det. Om detta villkor inte uppfylls är avtalet ogiltigt (§ 40.1 i civilprocesslagen). Avtal om domstols behörighet är inte heller tillåtna när det gäller icke-finansiella fordringar som har tilldelats distriktsdomstolen, oavsett tvisteföremålets värde (§ 40.2 punkt 1 i civilprocesslagen). De är inte heller tillåtna i fall där exklusiv behörighet fastställs i lag (§ 40.2 punkt 2 i civilprocesslagen).

Ett giltigt avtal om domstols behörighet är bindande för domstolarna. Huruvida avtalet avser exklusiv behörighet beror på dess innehåll.

b) Deltagande i domstolsförfaranden utan ifrågasättande av domstolens behörighet (*rügelose Verhandlung*)

En domstol i första instans anses också vara behörig om svaranden yttrar sig muntligen i sakfrågan utan att

bestrida domstolens behörighet (§ 39 i civilprocesslagen). I förfaranden vid distriktsdomstolar kan denna rättsföljd endast åberopas om domstolen uttryckligen uppmärksammat parterna på att så är fallet (§ 504 i civilprocesslagen).

Enligt § 40.2 andra meningen i civilprocesslagen kan dock inte behörighet att pröva en talan fastställas på detta sätt (dvs. till följd av att svaranden deltar i ett domstolsförfarande utan att bestrida domstolens behörighet) om ett avtal om domstols behörighet i det fallet skulle vara otillåtligt (se ovan: icke-finansiella tvister och exklusiv behörighet).

3 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av specialdomstol, hur kan jag veta vilken specialdomstol jag ska vända mig till?

Arbetsdomstolarna har vissa särdrag som inte bara avser deras materiella behörighet enligt §§ 2–3 i lagen om arbetsdomstolar (*Arbeitsgerichtsgesetz*).

De har också vissa särdrag i fråga om territoriell behörighet. För förfaranden som leder till en dom (domstolsförfarande, *Urteilsverfahren*) i den mening som avses i § 2 i lagen om arbetsdomstolar är utgångspunkten en hänvisning till de allmänna reglerna i civilprocesslagen (§ 46.2 första meningen i samma lag). Reglerna om territoriell behörighet i civilprocesslagen är därför tillämpliga. I § 48.1a i lagen om arbetsdomstolar fastställs dock att domstolen på arbetsorten har en särskild behörighet och att talan också kan väckas där. För avtal om domstols behörighet gäller de allmänna regler som beskrivs i svaret på fråga 2.2.2.3. Det bör dock noteras att § 48.2 i lagen om arbetsdomstolar för vissa tvister tillåter att parterna i ett kollektivavtal som behörig domstol anger en domstol som i sig inte har territoriell behörighet, trots § 38 i civilprocesslagen.

Om förfarandet ger upphov till ett beslut (beslutsordning, *Beschlussverfahren*) i den mening som avses i § 2a i lagen om arbetsdomstolar anges i § 82.1 i samma lag att domstolen på företagets verksamhetsställe eller säte har exklusiv behörighet.

Senaste uppdatering: 30/01/2026

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.